

Asia: VN/15371/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksen pääasiallinen tavoite on RED III -direktiivin lupamenettelyjen organisointia ja kestoja koskevien muutosten tekeminen uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annettuun lakiin. Kysymys on direktiivin muutosten täytäntöönpanosta, eikä korkeimmalla hallinto-oikeudella ole huomautettavaa tältä osin.

Korkein hallinto-oikeus kiinnittää kuitenkin huomiota muutoksenhakua koskeviin säännöksiin. Esityksen mukaan sillä ei puututtaisi uusiutuvan energian lupamenettelylain soveltamisalan piirissä olevien hankkeiden lupamenettelyjä koskevien säädösten voimassa oleviin muutoksenhakua ja osallistumista koskeviin säännöksiin. Esityksellä olisi kuitenkin käytännön vaikutuksia tiettyjen hankkeiden osallistumista koskeviin oikeuksiin uusiutuvan energian lupamenettelylain muuttamista koskevan lakiehdotuksen 3 a luvussa säädettäväksi ehdotetun seurauksena. Lain 14 c §:ää koskevan ehdotuksen mukaan luvun säännösten mukaisesti nimetyillä uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueilla toteutettavat hankkeet vapautettaisiin YVA-lain mukaisesta YVA-menettelystä. Tämän seurauksena näitä hankkeita koskevat YVA-menettelyyn kuuluvat osallistumismahdollisuudet poistuisivat.

Esityksen mukaan muutoksenhausta säädettäisiin lain 19 §:ssä, jonka mukaan muutosta voisi hakea valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Kun edellä mainitusti esityksellä vapautettaisiin tiettyjä hankkeita YVA-menettelystä, ei esimerkiksi ympäristöjärjestöillä tai saamelaisilla enää olisi lähtökohtaisesti muutoksenhakumahdollisuutta näistä asioista. ELY-keskuksen YVA-päätökseen voidaan hakea muutosta varsinaisen lupapäätöksen yhteydessä. Ympäristölainsäädännössä muutoksenhakusäännökset ovat käytännössä muutoinkin laajemmat kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. Kun YVA-menettelyä ei enää tarvittaisi kehittämisalueilla, olisi johdonmukaista, että valitusoikeus kehittämisaluetta koskevasta päätöksestä vastaisi hankkeita koskevien lupalakien valitusoikeutta.

Korkein hallinto-oikeus esittää edellä todetun perusteella vielä harkittavaksi, tulisiko muutoksenhakusäännöksiä muuttaa siten, että ne olisivat yhdenmukaiset muun ympäristölainsäädännön kanssa.

Lausunnon ovat valmistelleet oikeusneuvokset Mika Seppälä ja Jaakko Autio, ja sitä ovat kommentoineet korkeimman hallinto-oikeuden kansliaistunnon jäsenet.

Presidentti Kari Kuusiniemi

Kansliapäällikkö Jenny Rebold

Tukiainen Elina
Korkein hallinto-oikeus